

't Seghen Waert

jaargang 31 aflevering 1

februari 2012

uitgave van het

Historisch Genootschap
Oud Soetermeer

Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

Contact

't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer, tel. (079) 319 06 83

www.oudsoetermeer.nl; info@oudsoetermeer.nl

Ledenadministratie en bezorging: ledenadministratie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 58 28

Dagelijks bestuur

dhr. P.P. van Puffelen, voorzitter@oudsoetermeer.nl, tel. 06 55813828

dhr. R.H.J. Kroeders, secretaris@oudsoetermeer.nl, tel. 06 12189712

dhr. L. Vlastra (wnd), penningmeester@oudsoetermeer.nl, tel. 06 26090299

Werkgroepen en commissies

Activiteitencommissie: activiteitencommissie@oudsoetermeer.nl, tel. (079) 331 01 73

Archeologische Werkgroep: awz@oudsoetermeer.nl

Collectie en Archief: collectie@oudsoetermeer.nl

Commissie Historisch Erfgoed: che@oudsoetermeer.nl

Genealogische Werkgroep: gwz@oudsoetermeer.nl

Interviewgroep Sprekend Verleden: isv@oudsoetermeer.nl

Leesgroep Lastige Letters: paleografie@oudsoetermeer.nl

Werkgroep Bewegend Beeld en Geluid: wbbg@oudsoetermeer.nl

Colofon

't Seghen Waert is een uitgave van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer

ISSN: 1384-7260

Redactie: P. Drapers, R. Grootveld, J. de Kler, R. Tousain, T. Vermeulen;

redactie@oudsoetermeer.nl

Afbeeldingen zijn afkomstig uit de collectie van Oud Soetermeer, tenzij anders vermeld.

Omslag: De Wereldwinkel in de Dorpsstraat van Zoetermeer. (foto: R. Tousain)

Inhoud

Van de redactie	1
Sprekend Verleden: In gesprek met ir. Jan Sonneveld (deel 2)	2
De hof van Machtilda	11
Janus de Post	15
Veertig jaar wereldwinkel	17
Amerikaanse soldaten buiten militaire begraafplaatsen	26

Van de redactie

De eerste aflevering van 2012 van 't Seghen Waert heeft uw brievenbus bereikt. Op het eerste gezicht lijkt deze uitgave op zijn voorgangers. Afmetingen en vormgeving zijn niet veranderd. Toch is er een verschil met de exemplaren uit voorgaande jaren. Wellicht hebt u al geconstateerd dat de middelste bladzijden een afwijkende kleur hebben. Voortaan treft u op deze pagina's de informatie aan die een directe relatie hebben met de activiteiten van de vereniging. Nieuw is dat u er ook een column van onze voorzitter kunt lezen. Op de witte bladzijden vindt u voortaan de artikelen die betrekking hebben op de historie van Zoetermeer.

Deze keer onder andere het tweede deel van het interview met Jan Sonneveld en de geschiedenis van een winkel die volgens de officiële gegevens veertig jaar in Zoetermeer gevestigd is, maar waarvan de oprichters met bewijzen komen dat het al wat langer is.

In de laatste aflevering van 2011 is aandacht besteed aan de aanwinsten voor de collectie van ons Genootschap. Abusievelijk is daarin vermeld dat de foto's van de schoenenzaak afkomstig waren van mevrouw J. Rook-van Oosterom. Zij zijn ons echter aangeboden door mevrouw T. Havenaar-van Oosterom. De volgende uitgave van 't Seghen Waert zal verschijnen in mei. Tot 1 april kunt u kopij hiervoor inleveren.

Sprekend Verleden: In gesprek met ir. Jan Sonneveld (2)

E.W. van den Burg

In de vorige aflevering publiceerden wij het eerste deel van een interview met ir. Jan Sonneveld. Wij eindigden toen op het moment dat Jan de lagere school verliet en zich voorbereidde op een universitaire studie. Maar dat kon alleen als hij de middelbare school met goed gevolg had doorlopen. Daar pakken we de draad weer op.

Het Christelijk Lyceum

Ik ging in 1946 naar de middelbare school. Voor mij was die overgang naar het Christelijk Lyceum in Den Haag (nu Zandvlietcollege) een geweldige verandering. Ik kwam uit een geïsoleerd dorp, uit een boerengemeenschap. Een van mijn leraren was Van Vliet, dat was de vader van Paul van Vliet. Die had nog een duidelijke herinnering aan Zoetermeer, vanwege de Hongerwinter. Toen hij hoorde dat ik van een boerderij kwam, wilde hij er alles van weten. Hij heeft mij goed in de gaten gehad. Van een boerenwereld in een geïsoleerd dorp naar de grote stad, daar ging hij op in. Dat deed hij heel bewust. Ik herinner me, dat hij in onze gesprekken mijn Nederlands corrigeerde. "Nee, dat zeg je niet zo, dat moet je zo zeggen". Hij had zich helemaal in mijn problematiek verplaatst.

Door zijn lessen ben ik later in contact met kunst en cultuur gekomen. Ik begon me pas echt goed thuis te voelen in de derde klas toen ik naar de gymnasiumafdeling ging. Ik raakte onder meer bevriend met een klasgenoot die de zoon van de rector was. Deze rector was zelf een boerenzoon. Als er 's avonds een voorstelling was of iets dergelijks, dan ging ik met deze vriend mee naar zijn huis. De sfeer was daar hartelijk en dat heeft mij ook geholpen om mij in hogere kringen thuis te voelen. Dat is mij later in mijn functies goed van pas gekomen'.

Jan Sonneveld aan het eind van zijn opleiding als reserveofficier, 1953.
(Coll. J. Sonneveld)

In militaire dienst

'Eind 1952 ben ik in militaire dienst gegaan. Ik had om vervroegde militaire dienst gevraagd, omdat ik anders mijn studie zou moeten onderbreken. Ik ben reserveofficier geworden, bij de zware luchtdoelartillerie, van het regiment "Hoek van Holland". Ik was detachementscommandant bij de luchtdoelartillerie aan het luchtverkeerscentrum, radarstation Nieuw-Milligen, tussen Amersfoort en Apeldoorn. Daar was een afdeling lichte luchtdoelartillerie van het regiment "Betuwe", die ons in oorlogstijd zou moeten verdedigen. Omdat wij met ons detachement toch niet een constant programma hadden, zeiden ze: "jij bent boven de sterkte, wil jij bij onze schietoefening in Den Helder opletten dat wij op de zak achter het vliegtuig schieten in plaats van op het vliegtuig?". Dat gebeurde met een licht vier centimeter luchtdoelkanon. En om dat te beoordelen moet je met je gezicht dicht bij de loop van het geschut zitten. Er werd ook geschoten met mitrailleurs. Die maken een heel snerpend geluid. Ik heb die klus met onbeschermd oren gedaan en daar heb ik mijn doofheid aan te danken'.

Naar de universiteit

Aan Jans' keuze voor een studierichting en een universiteit ging een heel denkproces vooraf.

'Voordat mijn vader overleed en ook daarna heb ik bemoeienis gehad met de boerderij. Ik ben me toen meer voor economie gaan interesseren. Voordat ik in dienst ging, was ik van plan wis- en natuurkunde te gaan studeren in Leiden. Dat was een beetje op aanraden van mijn leraar wiskunde. Maar ik had ook een leraar geschiedenis en die zei: "volgens mij moet jij geschiedenis gaan studeren". Die twee adviezen liggen op het eerste gezicht niet dicht bij elkaar. Ik dacht, weet je wat, ik ga in Rotterdam economie studeren. Maar toen ik mij tijdens de ziekte van mijn vader een poosje met de boerderij heb beziggehouden, dacht ik: waarom zou ik niet landbouweconomie gaan studeren? Dus ik ben met volle overtuiging in Wageningen landbouweconomie gaan doen. Dat heb ik afgemaakt ook. Ik heb er zeven jaar over gedaan, want ik heb ook uitvoerig aan het studentenleven deelgenomen. En daarna heb ik een beroep gekregen waarbij ik steeds van die keuze, die ik toen bewust gemaakt heb, gebruik heb gemaakt. Achteraf bezien is het een heel goede keuze geweest. Ook mijn landbouwfakomst heeft daarbij ongetwijfeld een heel grote rol gespeeld'.

Niet alleen geïnvesteerd in studie

Jan heeft niet uitsluitend de aandacht op de studie gericht, maar nam ook actief deel aan het verenigingsleven.

'De studentenvereniging vraagt je aandacht en inzet. Ik was lid van SSR, Societas Studiosorum Reformatorum, de protestants christelijke studentenvereniging met een beetje gereformeerd karakter. Ik ben hervormd, ik kom uit de kringen van

HENNEKEN BV **Professionele verhuizers van huis uit.**

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen
- Verhuiswinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68
E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

 **ERKENDE
VERHUIZERS**

de Gereformeerde Bond. Ik was daar eigenlijk wat kritisch over, al vóór dat ik van school afging. Ik ging meestal naar de Grote Kerk (Hervormde Kerk red.). Die kritische zin heb ik zeker meegekregen van mijn gymnasiumopleiding. Ik heb dus een andere oriëntatie genomen. Ik werd wel lid van die christelijke studentenvereniging en ben daar ook voorzitter van geweest. Binnen die vereniging had je twee stromingen: de ene was meer de beschermde zuil, zullen we maar zeggen en de andere was meer de hervormde zuil, die open de wereld inkeek. Heel nadrukkelijk behoorde ik tot de laatste.

Naast de gezelligheidsvereniging SSR had je de NCSV, Nederlandse Christen Studenten Vereniging. In dat kader heb ik heel veel gedaan samen met mijn studentenpredikant. Die vertegenwoordigde in het college van studentenpredikanten van Nederland de buitenlandportefeuille. Ik was daar heel nauw bij betrokken. In dat verband heb ik ook veel buitenlandse reizen gemaakt. Mijn internationale oriëntatie heeft ook daar extra voeding door gekregen.

Jan Sonneveld op zijn praatstoel.
(Coll. J. Sonneveld)

Verder schiet mij nog te binnen dat ik in mijn gymnasiumtijd in Zoetermeer vice-voorzitter was van een jongelingsvereniging en later met mijn vriend Arie van Waaij leider van een knapenvereniging. Met Arie van Waaij deelde ik nog een bijzondere hobby. We waren beiden lid van de sprekersclub, waarbij we ons bekwaamden in het spreken in het openbaar. Aanvankelijk was dat een activiteit van de middenstandsvereniging met als "spreekende" voorzitter Kees Klos, de levensmiddelenwinkelier.

Heel wat Zoetermeeders wisten in die tijd bij de sprekersclub hun plankenkoorts kwijt te raken'.

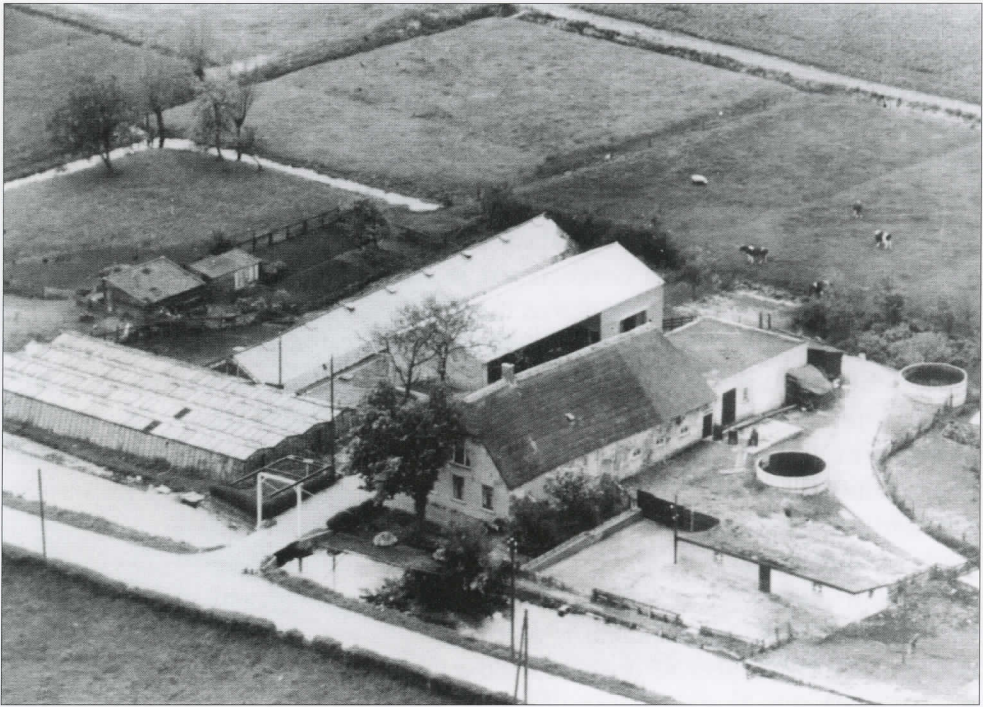
Politieke bewustwording

Ja, en daar kwam nog iets bij. Naast die eerder genoemde studentenverenigingen ben ik in mijn studententijd, in 1956 lid geworden van de Christelijk Historische Unie in Wageningen. Ik ben door een goede kennis meegenomen naar een vergadering. Ik ben dus al heel lang lid van een christendemocratische partij. Daar is het eigenlijk begonnen. Politiek was niet meer uit mijn leven weg te denken. Toen ik in 1962 afgestudeerd was, kwam ik weer in Zoetermeer te wonen. Ik kreeg een baan in Den Haag bij een landbouworganisatie en ik meldde me bij de plaatselijke CHU en binnen drie maanden was ik voorzitter in Zoetermeer. Daar is mijn politieke carrière begonnen.

Uit mijn herinnering weet ik nog wel een aantal leden uit die tijd: Frank Breugem met zijn vier zonen Cor, Leen, Henk en Jaap, maar ook Anton van Beek en Piet Scheer. In feite stond burgemeester Vernède ook op onze ledenlijst. Maar hij kwam niet naar vergaderingen. Verder Van Puffelen, Anton van Dijk en echtgenote Riet en natuurlijk Leo van der Slik, hij was mijn grote maat. Zijn broer Jan was ook lid. Ook hadden we al een aantal nieuw ingekomenen als lid. Ik ben daar ingerold en ik ben er heel actief in geworden en tot 1969 heb ik nog een aardige bijdrage kunnen leveren. Ook landelijk. Ik werd secretaris en later voorzitter van de landbouwcommissie van de CHU en namens de Kamerkring Leiden lid van het hoofdbestuur en de Unieraad van die partij. Wel was ik veel in het buitenland en had dus onvoldoende tijd om ook in de gemeenteraad te gaan zitten. Als bestuurders van drie plaatselijke politieke partijen hebben we destijds toch een tamelijk ingrijpend besluit genomen. Aanvankelijk bestond er een soort protestants christelijke raadsfractie; het was een soort samenwerkingsverband, waarin de Anti-Revolutionaire Partij (ARP), de Christelijk Historische Unie (CHU) en de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) samenwerkten. We zijn toen overgestapt naar een samenwerkingsverband met de KVP in plaats van met de SGP'.

Er moet ook brood op de plank komen

Jan heeft ons zijn curriculum vitae (C.V.) laten zien en het moet gezegd worden dat deze zeer indrukwekkend is. Het zou de leesbaarheid van dit artikel echter niet ten goede komen als we de lange lijst hier zouden tonen. We bewaren de CV natuurlijk wel in het archief. Dat Jan destijds, met zijn achtergrond heeft gekozen voor een (loop)baan bij het Ministerie van Landbouw kunnen wij goed begrijpen. In zijn eerste functie kwam hij al meteen in de staf van de toenmalige Minister van Landbouw, Biesheuvel. Dat was van 1964 tot 1968. 'Inmiddels was Biesheuvel na een kamerverkiezing niet meer als minister teruggekomen. Lardinois was hem opgevolgd en met hem kon ik lang niet zo goed opschieten als met Biesheuvel. Dat soort relaties heeft een sterk persoonlijk karakter en ik raakte minder gemotiveerd'.

Boerderij Zeldenrust aan de Zegwaartseweg 64 met de kassen omstreeks 1950.

Een breuk in de loopbaan

‘Toen suggereerde de directeur van de Buitenlandse Dienst op het ministerie om in de buitenlandse dienst te gaan. Ik heb er met mijn vrouw over gesproken en die was er wel voor. Zij vond het ook wel leuk om een nieuwe start te maken. Dus ging ik naar mijn directeur-generaal die mij zelf naar het ministerie had gehaald. De Buitenlandse Dienst viel onder diezelfde directeur-generaal. Met hem werkte ik wekelijks samen voor de Brusselse onderhandelingen. Ik gaf te kennen dat ik eigenlijk wel landbouwattaché zou willen worden in het Midden-Oosten. Ik ging alleen maar voor de oriëntatie, maar binnen vijf minuten was het al beklonken. Ik werd tot mijn verrassing inderdaad landbouwattaché in het Midden-Oosten. Het heeft wel een half jaar geduurd eer ik uitgezonden werd. Daarmee is er een breuk gekomen in mijn carrière.’

Waarom het Midden-Oosten?

'Waarom die keuze voor het Midden-Oosten? Ik kan het nog steeds niet precies aangeven. Ik heb een klassieke opleiding gehad en dan weet je dat daar de bakermat van onze cultuur is en zelfs onze godsdienst is daar vandaan gekomen. Daarom had ik een geweldige nieuwsgierigheid naar dat gebied. En bij voorbaat een heleboel sympathie met die regio. Dat werk en het verblijf daar heb ik met volle overgave gedaan. Het is zo'n ongelooflijke rijke bron geweest, dat je eigenlijk jezelf moest beschermen, je niet aan al die indrukken tegelijkertijd bloot te stellen. Zo kwam ik van meet af aan regelmatig in Cairo. Zat dan meestal een week of soms een of twee dagen in het Hiltonhotel, dat was vlak naast het Historisch Museum. Maar ik heb twee jaar dat museum niet bezocht, omdat ik te veel indrukken had, ik dacht dat komt later wel. Die hele Egyptische geschiedenis is een wereld apart, dat heb ik even terzijde gelegd. Ik woonde met mijn gezin in Beiroet. Dat was een plaats om goed te wonen; er waren goede scholen. De kinderen hebben altijd op een Franse school gezeten, vanaf de kleuterschool tot en met het eindexamen van de middelbare school. Onze kinderen zijn later naar een Nederlandse universiteit gegaan met hun Frans baccalaureaat. Die mogelijkheid is geregeld in een verdrag van 1916. Ze hoefden geen examen meer te doen in het Nederlands. Thuis spraken we gewoon Nederlands'.

WITGOED SERVICE

D. den HOLLANDER v.o.f.

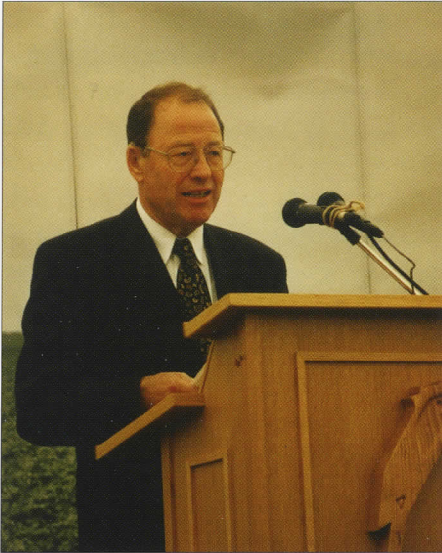
**REPARATIE EN VERKOOP VAN:
WASMACHINES
WASDROGERS
KOELKASTEN
KOOK / BAKAPPARATUUR**

Tel. 079 - 361 01 91

Lenastroom 2 - 2721 BT Zoetermeer
Fax 079 - 361 30 55

Een beschouwing over de carrière

'Ja, we hoeven het niet allemaal belangrijk te vinden. Voor mij was mijn motivatie belangrijk. Je moet natuurlijk dingen gaan doen waar je geld mee kan verdienen, je kunt niet van de lucht leven. Maar je moet proberen dingen te doen, waar je je voor wilt inzetten, waar je betrokken bij bent. Ik denk, dat ik bij alles wat ik gedaan heb, mij geweldig daarmee heb kunnen identificeren. Ik koos destijds gymnasium om veel keuzemogelijkheden te hebben.

Bij vele landbouwbijschouwingen voerde ir. Sonneveld het woord. (Coll. J. Sonneveld)

Toen ik eenmaal een route gekozen had, ben ik daar altijd mee doorgegaan. Ik ben begonnen bij een landbouworganisatie; dan spreek je namens die organisatie; dan moet je daar de belangen van verdedigen. Dat heb ik met hart en ziel gedaan. Ik kon dat ook goed, omdat ik de landbouwachtergrond heb en omdat het internationaal was. Het was het begin van de Europese landbouwpolitiek en voor alle boeren van Nederland was hun inkomen daarvan afhankelijk. Je was dus met iets heel reëls bezig. Ik had toen al een aandachtig gehoor als ik lezingen hield. Maar op het moment dat ik gevraagd werd om over te stappen naar het Ministerie van Landbouw wist ik, ik ben eigenlijk in de wieg gelegd voor de publieke sector, voor het algemeen belang. Daarbij kun je de lat hoog of laag leggen. Ik heb voor mij

zelf de lat altijd hoog gelegd. Je moet niet minimalistisch te werk gaan, daar moet je je helemaal voor inzetten. Maar dan moet je ook weten, dat zo iets van levensbelang is voor een natie, maar ook in grotere internationale verbanden. In die publieke sector daar gaat zoveel geld om en gaat het om zoveel verantwoordelijkheden. Dat moet goed voor elkaar zijn. Je moet zorgen dat daar respect voor is. Je moet zelf dat respect betonen en je moet dat respect ook vragen.

In die publieke sector heb ik eerst bij het beleid gezeten; vervolgens kon ik als diplomaat waarnemen hoe dat beleid in het buitenland uitpakt en daarbij ook een handje helpen. Nederland te vertegenwoordigen in het bestuur van een internationale organisatie die je wereldwijd zicht geeft op de landbouw en de voedselvoorziening, is een onwaarschijnlijke kans. Als je vervolgens als diplomaat naar Amerika gaat om daar te zien hoe een belangrijke politieke partner en handelspartner van Europa samen met andere landen voor de wereldgemeen-

schap de wereldhandelsregels maakt, dan krijg je nog meer zicht op deze complexe materie. De kroon op mijn carrière was toch wel het lidmaatschap gedurende tien jaar van het Europees Parlement waar ik als volksvertegenwoordiger en landbouwwoordvoerder deelnemer werd in de Europese wetgeving die voor alle Europese burgers geldt. In de tussentijd twee jaar dat ik op het Ministerie zat, heb ik geholpen om de ontwikkelingshulp op het gebied van landbouw, platteland en voedselindustrie met al de knowhow van de instituten van Wageningen beter in te zetten in de samenwerking met ontwikkelingslanden. Daarmee heb ik de publieke sector zeker op het gebied van de landbouw in alle fasen mogen meemaken. Al deze activiteiten hebben hun voeding gehad uit de studie die ik gevolgd heb en de achtergrond die ik van huis uit meekreeg. Ik heb dus het gevoel, dat ik in mijn leven een grote lijn heb kunnen volgen en daar ben ik echt dankbaar voor.

Ik heb niet te veel over mijn doofheid gesproken, maar het feit dat ik in een vroeg stadium doof werd, heeft mij niet verhinderd dit werk op deze wijze te doen. Ik werd aan het begin van mijn studietijd gewaarschuwd: jij moet maar niet een maatschappelijke functie nastreven, want dat lukt je niet met je doofheid. Je kunt maar beter iets met reageerbuisjes gaan doen. Ik heb me daarvan terecht niets aangetrokken' .

Ir. Sonneveld als voorzitter van het World Food Program in 1984, geflankeerd door minister van landbouw Gerrit Braks (links) en uitvoerend directeur James Ingram. (Coll. J. Sonneveld)

De hof van Machtilda

Piet Drapers

In 1851 verscheen de gemeentewet waardoor gemeenten verplicht werden straatnamen vast te leggen en gemeenteraden kregen daarmee de bevoegdheid om deze vast te stellen. Voor die tijd waren er wel straten met een naam, meestal bedacht door de inwoners. Het waren veelal namen afgeleid van een gebouw, een beroep, een bedrijf en dergelijke. Zo ontstonden de kerkstraten, de molenstraten, de lijnbanen en de voldersgrachten. Na 1851 is de gemeentewet verschillende malen aangepast, maar de bevoegdheid tot het benoemen van straten en het nummeren van vastgoedobjecten ligt nog steeds bij de gemeenteraden. In onze gemeente is die bevoegdheid gedelegeerd aan B.en.W.

Inspraak

In Zoetermeer is er een commissie straatnaamgeving die het college van B. en W. adviseert. Veelal gaat dit geruisloos, maar soms trachten derden zich in deze besluitvorming te mengen. Bij de realisatie van de wijk Rokkeveen had het college in 1987 bedacht grote delen van de Stationsstraat een andere naam te geven. Tot dat moment liep de Stationsstraat van de Dorpsstraat tot aan de Katwijkerlaan. Het college wilde de naam na de spoorwegovergang wijzigen in Hermelijnwit, Titaanwit en Yvonnegang. Bewoners van de straat, maar ook anderen, protesteerden tegen de naamswijziging. Men diende bezwaarschriften in, voerde een handtekeningenactie en er kwamen zelfs spandoeken aan de gevels van huizen te hangen. In de pers kreeg het uitgebreid aandacht. Na een speciale bijeenkomst met wethouder Latenstein van Voorst lieten B. en W, op 24 februari 1988 weten dat afgezien zou worden van de nieuwe namen. De naam Stationsstraat bleef bestaan, maar met de toevoeging eerste, tweede, derde en vierde. Onder druk van derden werd recent wéér een andere naam aan een straat gegeven dan oorspronkelijk bedacht.

Gang als straat

Projectontwikkelaar en bouwer ERA Contour begon eind 2010 bij de Tweede Stationsstraat met de bouw van een aantal nieuwe woningen. De straat waaraan deze huizen staan ligt in het gedeelte van Rokkeveen waar alle straatnamen eindigen op 'gang'. Het lag dus voor de hand dat ook deze straat een dergelijke naam zou krijgen. Bij het promoten van het bouwproject had ERA gekozen voor de slogan : "woningen in een groen hof". De bouwer maakte dan ook bezwaar tegen een straatnaam die op gang zou eindigen. Van gemeentezijde liet men zich overhalen en week men van het principe af om een straatnaam te gebruiken die op gang eindigde. Zo ontstond officieel op 25 januari 2011 de straat 'Machtildahof'.

Machtildahof

De woningen aan het Machtildahof staan op grond waar vroeger een tuinderij was. De tuinder had hier een woning gebouwd en het huis de naam Machtilda gegeven. Het huis staat aan de Eerste Stationsstraat 239. Het is gebouwd in 1930 naar ontwerp van architect J. van Vliet. De opdrachtgever van de bouw was de tuinder Andreas Nicolaas Beukers. Nadat de tuinder was vertrokken is op deze locatie vele jaren het bedrijf Driessen Buizen gevestigd geweest. Het was een metaal verwerkend bedrijf, waar met name ijzeren pijpen werden geproduceerd. Men gebruikte de woning als kantoor.

Machtilda

Machtilda Allegonda Maria van den Burg werd op 22 april 1908 geboren in Berkel en Rodenrijs. Zij was de dochter van Arnoldus Johannes van den Burg (geboren 1868) en Clasina van Winden (geboren 1870), die in 1894 in Schipluiden getrouwd waren. Machtilda trouwde op 26 september 1930 met Andreas Nicolaas Beukers. Hij was op 10 april 1905 geboren in Reeuwijk en de zoon van Cornelis Theodorus Beukers (geboren in Den Haag 1876) en Adriana Cornelia Rijnveen (geboren in Zoetermeer 1878). Andreas noemde zijn huis in 1930 dus naar zijn bruid.

Het echtpaar kwam op 22 oktober 1930 uit Berkel en Rodenrijs en betrok het huis aan de Stationsstraat. Ook de vader en moeder van Andreas verhuisden naar Zoetermeer. Op 14 april 1932 gaan zij wonen in het pand, thans Eerste Stationsstraat 154.

Volgens het bevolkingsregister verhuizen zij enkele jaren later ook naar het huis Machtilda.

De dochter van Machtilda

Op 24 oktober 1931 krijgen Machtilda en Andreas een dochter die zij Adriana Cornelia Clasina noemen. Deze nu tachtigjarige dame heet mevrouw Henneken-Beukers omdat zij getrouwd is met Jacques Henneken. Zij wordt door haar vrienden Jeanne genoemd. Zij weet nog wel het een en ander over Machtilda en huize Machtilda.

Machtilda Allegonda Maria van den Burg rond 1923. (Coll. A.C.C. Henneken-Beukers)

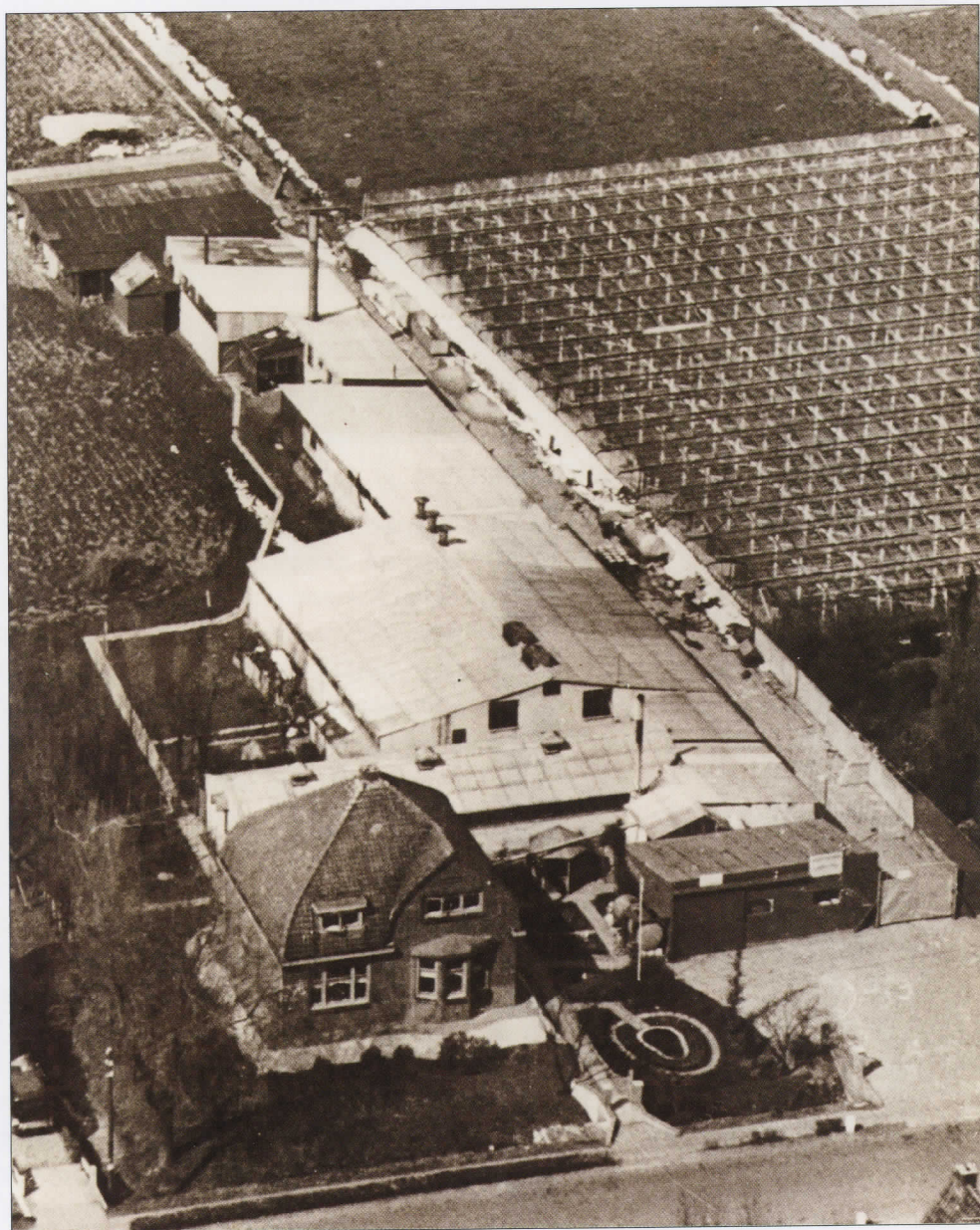
Het Huis Machtilda aan de Stationsstraat in 1935. (Coll. A.C.C. Henneken-Beukers)

Jeanne trekt de administratie van de gemeente sterk in twijfel. Haar opa en oma hebben volgens haar nooit in huize Machtilda gewoond. Zij zijn wel verhuisd rond 1940, maar naar het huis dat nu staat aan de Tweede Stationsstraat 250. Haar vader begon een tuinderij bij het huis, maar na een aantal jaren ging hij over op het drogen van gras. De bouwtekening die Jeanne nog heeft, laat een enorm complex zien met een opslagruimte van 450 vierkante meter, een drogerij, een werkplaats, een ruimte met kookketels en inmaakputten. Van het complex is door de heer Barbier een luchtfoto gemaakt. Hij woonde, en woont nog steeds, ook in de Stationsstraat. Hij had als hobby vliegen.

De vader van Jeanne behoorde ook tot de eerste Zoetermeeders die over een auto beschikten. Jeanne weet dat er nogal eens een beroep op hem werd gedaan om een belangrijke gast van de pastoor of de burgemeester even met zijn auto van het station af te halen en ergens in het dorp af te leveren. Per slot van rekening woonde Andreas Beukers vlak bij het station dat nu Zoetermeer Oost heet.

Als zij uit het raam kijkt ziet Jeanne de naam van haar moeder op het huis staan en nu ook op een straatnaambordje. Zij woont al jaren in het huis op nummer 250, waar haar opa en oma gewoond hebben, recht tegenover de tuinderswoning Machtilda.

Luchtfoto van het huis Machtilda met de grasdrogerij omstreeks 1960. (Foto Barbier)

Janus de Post

A. van Wieringen-Vollebregt

Nog zie ik hem gaan, zwoegend van huis naar huis. Op de buitenwegen met zijn zwaar beladen fiets en in de bebouwde kom van ons dorp, lopend zeulend met zijn zwarte posttas. Postbodes zijn veelal hard werkende, collegiale mensen met een doorsnee gevoelsleven. De een is wat nieuwsgieriger dan de ander, maar slechts een enkeling leest wat er op de buitenkant vermeld wordt en waar het vandaan komt. Zo ook Janus.

Vanuit het in 1927 nieuw opgeleverde postkantoor op de hoek van de Dorpsstraat en de Leidsewallen werd de post gedistribueerd. (Coll. A. Hoogland)

Janus was altijd gekleed in uniform, compleet met pet en als het regende met cape. Van ver zagen wij Janus al aankomen op de fiets. Hij zette zijn fiets boven aan de weg, liep de laan van 50 meter af, moest twee klaphekjes door, de zware posttas meezeulend. Als het koud was bood mijn moeder een kopje koffie aan, wat hij met beide handen aannam, letterlijk en figuurlijk om tevens zijn handen te warmen aan het kopje. Jaren en jaren heeft Janus zo zeulend de post rondgebracht en hij leefde op zijn manier mee met de mensen die hij ontmoette en waar hij een praatje mee maakte. Hij leegde op de terugweg route ook de brievenbussen en als iemand bij gebrek aan een postzegel het geld daarvoor in de bus gedaan had, zorgde Janus voor de postzegels. Hij leek dan een heel goed en snel lopend postkantoortje.

Onze familie kende hij heel goed en hij zag mijn broers en zusters volwassen worden en uitvliegen. Dat uitvliegen was niet naast de deur. Zij gingen ver over zee. De eerste die vertrok was Lenard. Hij werd uitgezonden om de militaire verplichtingen te vervullen voor drie jaar in Indië. Veel brieven zijn geschreven door familie en vrienden naar hem en hij beantwoordde ze allemaal. In 1950

kwam er een emigratiegolf die vier familieleden van ons gezin meezoog. De contacten met ons werden onderhouden per post, wat een kolfje naar Janus de Post zijn hand was. Uit de verte kondigde hij al aan als er een blauwe luchtpostbrief bij was. "Deze komt uit Canada" riep hij dan of "dit is er een uit Nieuw Zeeland". Hij wist dat mijn ouders daar heel blij mee waren. De dag daarop vroeg Janus dan hoe de landverhuizers het maakten. Zo bleef hij op de hoogte en leefde mee met de familie overzee. Stapels brieven heeft hij bezorgd.

Het citaat over postbodes dat zij doorsnee gevoelige mensen zijn en (een beetje nieuwsgierig) is te summier gezegd over Janus de Post, want Janus had meer gevoel dan de doorsnee postbode, het was soms bij het emotionele af. Al wil ik hiermee de andere postbodes niet te kort doen.

Nu kennen wij de postbodes niet meer zo persoonlijk. Ook krijgen we weinig blauwe luchtpostbrieven meer. De telefoon wordt vaak ter hand genomen, dan horen we elkaars stem of wij hebben contact per e-mail.

Janus kon, toen hij de brieven bracht, niet weten dat hij levensverhalen vervoerde die geschiedenis zouden worden en die de auteurs later weer in hun bezit zouden krijgen. Misschien worden de brieven in kluizen bewaard om over een zeer lange tijd bij een uitgever terecht te komen. Misschien worden ze dan gebundeld en in boekvorm uitgegeven, zodat die geschiedenis behouden blijft van de Nederlanders die hun vaderland verlieten in de jaren vijftig, om te pionieren in een nieuw land, wat nu hun vaderland is.

Janus de Post is overleden. Jammer, wij zouden hem alsnog willen bedanken voor zijn belangstelling en meeleven en hem vertellen dat het zeer goed is gegaan met de landverhuizers uit Zoetermeer van de Zegwaartseweg 39.

Naschrift redactie: Janus de post beette officieel Janus Bregman.

Veertig jaar wereldwinkel

Piet Drapers

Dit jaar zou het veertig jaar geleden moeten zijn dat Zoetermeer een wereldwinkel kreeg. Daarmee behoorde het dorp tot de eerste honderd plaatsen in Nederland waar zo'n winkel werd gevestigd. Het was de tijd van de 'mondiale bewustwording', die er toe leidde dat er veel acties werden gevoerd.

Wereldhandel

Op de UNCTAD conferentie (United Nations Conference on Trade and Development) van 1968 werd de Derde Wereldlanden te verstaan gegeven dat zij geen vrijere toegang kregen tot de Westerse markt. De journalist Dick Scherpenzeel wilde een daad stellen en riep op om 'Derde Wereldwinkels' te beginnen. In 1969 start Johan Derks de eerste wereldwinkel in Breukelen. Hij zegt daar zelf over: "Ik was een brave katholieke jongen die zich voor twee jaar als leraar had laten uitzenden naar Oeganda. En als je dan terugkomt is de cultuurschok groot. Ik ging gewoon vanuit de huiskamer kunstnijverheid, derde-wereldsnuisterijen en later rietsuiker verkopen".

Al snel daarna kwamen er winkels in alle grotere plaatsen, waar producten werden verkocht van de katholieke ideële importeur 'Steun Onderontwikkelde Streken' (stichting SOS). Deze stichting bestond al sinds 1959 en verleende op velerlei manier hulp aan mensen in achtergebleven gebieden. De eerste actie in 1959 was het versturen van melkpoeder voor ondervoede kinderen op Sicilië. In de loop der jaren veranderde hulp geven in handel drijven op basis van eerlijke handel. De stichting kreeg later de naam 'Fair Trade Original' en levert inmiddels een uitgebreid assortiment levensmiddelen die niet alleen te koop zijn in wereldwinkels maar ook elders, bijvoorbeeld in supermarkten.

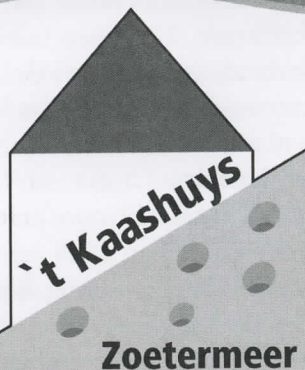

De bus van de wereldwinkel naast de platenzaak van Ribberink, Dorpsstraat 86 in 1972. (Foto H. Roos)

't Kaashuys, voor al uw...

- Boerenkaasspecialiteiten
- Hollandse en buitenlandse kaasspecialiteiten
- Diverse salades en paté's
- Vers gebrande noten
- Zuidvruchten

Oók het adres
voor een leuk
kaas-kadootje!

Dorpsstraat 103 - (079) 316 76 16

Openingstijden: Di t/m do 8:30-18:00 uur, vrij 8:30-20:00 uur, za 8:30-17:00 uur. Maandag gesloten.

Het gezelligste eetcafé van het Stadshart!

7 dagen per week geopend voor lunch en diner.

Maar ook om te genieten van
een goed glas wijn of bier.

Bijvoorbeeld voor of na
een bezoek aan theater of bioscoop

Waar je oude vrienden hebt en nieuwe vrienden maakt!

Oostwaarts 4
Stadshart Zoetermeer
079- 346 31 41

www.theoldpal.nl
info@theoldpal.nl

Veertig jaar ?

Op zoek naar de oprichters van de winkel veertig jaar geleden, noemt een trouwe bezoeker van de huidige winkel de naam van Gerard de Bruin. Zijn vader had met zijn broer een textielwinkel in de Dorpsstraat op nummer 73. Gerard woont nu in Leiden. Door de telefoon bevestigt hij aan de wieg van de Zoetermeerse wereldwinkel te hebben gestaan. In Leiden vertelt hij over die eerste periode. Allereerst moet er iets recht gezet worden. Er kunnen dan foto's zijn van het tienjarig bestaan in 1982 van de wereldwinkel, maar het begin van de activiteiten in Zoetermeer dateert van voor 1972.

Samen met onder andere Henk Roos, Niek Nieuwenhuijsen, Ab van Bochove, Piet en Job van Driel werd actie gevoerd, maar ook rietsuiker en koffie verkocht. In mei 1971 vertrok Gerard naar de Verenigde Staten en na zijn terugkeer ging hij in militaire dienst. Zijn activiteiten in Zoetermeer voor de wereldwinkel dateren van voor die tijd.

Hij heeft nog steeds contact met Niek Nieuwenhuijsen en Henk Roos. Met name deze laatste zou nog wel eens wat documentatie over de eerste jaren van de wereldwinkel kunnen hebben.

De bakfiets annex kraam van de wereldwinkel, jaren '70.
(Coll. Wereldwinkel Zoetermeer)

Henk Roos

Henk woont thans in Hilversum. Eind jaren zestig ontstonden er, na enige discussie maar zonder ruzie, in de Gereformeerde Kerk (thans Pelgrimskerk) twee groepen voor jongeren. In de groep Credo behandelde men met name onderwerpen uit de bijbel. De andere groep, die KIVAEVA (KInderen VAn Een VADer) heette, deed dit ook maar men koos daarin zijn eigen weg. Zo kwam bij de behandeling van het scheppingsverhaal uit de bijbel ook de evolutietheorie aan de orde. Maar er werd bijvoorbeeld ook een inleiding gehouden over de geschiedenis van de jazz, waarbij men ook platen draaide met deze muziek. Een belangrijk gespreksonderwerp was ook de armoede en onderdrukking van medemensen in Derde Wereldlanden.

Jeugdcentrum 'Sirkel'

In de jaren zestig was de Stichting voor sociaal cultureel werk 'De Meerhaven' in Zoetermeer opgericht. Onderdeel daarvan was het jeugdcentrum 'Sirkel', gevestigd aan de Bijdorplan 8. Henk Roos heeft nog een verslag van alle activiteiten die onder de vlag van het jeugdcentrum plaats vonden. Er waren kinderclubs en diverse werkgroepen die op verschillende terreinen actief waren. In het verslag van april 1970 wordt melding gemaakt van de werkgroep KIVAEVA.

De wereldwinkel gevestigd in het pand Dorpsstraat 76, jaren '90.
(Coll. Wereldwinkel Zoetermeer)

De groep gereformeerde jongeren sloot zich als werkgroep aan bij het jeugdcentrum en kreeg daardoor ook leden die niet tot de Gereformeerde Kerk behoorden. In het verslag lezen we: 'leden van de werkgroep KIVAEVA hebben een Kraam Derde Wereld: In de kraam op de markt werden goederen uit de Derde Wereld te koop aangeboden. Tevens werd er een stencil aan de passanten uitgereikt waarin de mensen konden lezen hoe velen nog worden onder-

Henk Roos (links) en Ab van Bochove bij het reclamezuiltje met een poster ter gelegenheid van de 50^e verjaardag van Niek Nieuwenhuijsen in 1999. (Foto N. Nieuwenhuijsen)

drukt, bestolen, gemarteld en van hun leven beroofd. Men werd opgeroepen de maatschappij mee te helpen veranderen en niet bij de ijskast, auto, tv en de vele wasmiddelen te blijven zitten. De kraam werd druk bezocht. In totaal werd er driehonderd gulden opgehaald'.

Acties

Gerard de Bruin en Henk Roos herinneren zich nog verschillende acties, zoals 'Eet geen Outspan sinaasappelen' het boycotten van de sinaasappelen uit Zuid Afrika, de boycotcampagne van Angolakoffie en de actie 'Suriname vrij nu'. Maar ze zamelden ook brillen in voor Vietnam en verkochten koffie en rietsuiker. De rietsuiker kwam in balen van de stichting SOS en werd in Zoetermeer in zakjes van een kilo omgepakt.

Henk, die aan de kunstacademie studeerde, ontwierp ook affiches. In het verslag van april 1970 staat te lezen dat de

gemeente vergunning heeft verleend om op het Piet Heinplein een aanplakzuiltje te plaatsen. Dit zuiltje zou van tijd tot tijd worden voorzien van informatie over de ontwikkelingslanden. Het bedrijf Van Driel aan Den Hoorn maakte het zuiltje. Het heeft nog jaren op het Piet Heinplein gestaan. In juli 1999 heeft het nog dienst gedaan om de 50e verjaardag van Niek Nieuwenhuijsen aan te kondigen.

Bijzonder is dat de groep jongeren niet alleen actie voerde. Een aantal van hen, Henk Roos, Ab van Bochove, Wim van den Berg en Niek Nieuwenhuijsen, vormden ook een band: De Teetotallers, hoewel de leden best een biertje lusten. Zij vonden het een mooie naam en Henk Roos weet feilloos de bekende bands uit die tijd op te noemen die als voorbeeld dienden: Rolling Stones, Cream, Easybeats, The Outsiders, Pink Floyd, The Pretty Things. De Teetotallers gin-

gen naar concerten van dit soort bands, maar traden met hun eigen band ook regelmatig op. Tijdens een zomervakantie reisde een vriendengroep, waaronder alle bandleden, in een busje zelfs naar Zwitserland en daar werd 's avonds opgetreden in een club: 'een prachtige tijd én Niek was later nog drummer in het Klein Orkest van Harrie Jekkers'.

Samen werken

Om de informatie, de koffie en de suiker aan de man te brengen wist men een oude Citosabus te bemachtigen. De motor weigerde dienst, maar dat was niet van belang. In 1972 zagen de jongens van Van Driel kans de bus in de Dorpsstraat te krijgen. Daar stond hij naast de funderingen van de Brinkersfabriek, waar thans de supermarkt van Hoogvliet is gevestigd. De stroom werd betrokken uit de platenzaak van Ribberink. Iedere zaterdag was de bus de gehele dag open voor het geven van informatie over lopende acties en voor de verkoop van de koffie en de suiker.

In mei 1970 werd de Landelijke Stichting Wereldwinkels opgericht, die twee jaar later werd omgedoopt in de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels. De samenwerking in deze vereniging leidde gedurende de eerste tien jaren van haar bestaan ook tot vele discussies over de visie en de strategie. Aanvankelijk ondersteunden de winkels de verschillende acties die men in de jaren zeventig voerde, maar in de loop der tijd kwam er meer aandacht voor de ondersteuning van producenten in Derde Wereldlanden. De verkoop van producten werd doel op zichzelf. De filosofie daarbij is dat producenten een 'eerlijke prijs'

voor hun producten krijgen waardoor zij een beter bestaan kunnen opbouwen. Ook in Zoetermeer verschuift begin jaren tachtig het accent van actie voeren en informatie verstrekken naar het verkopen van producten.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de wereldwinkel werd een muurschildering op de zijgevel van Stationsstraat 5 aangebracht. (Coll. Wereldwinkel Zoetermeer)

Een winkel

Ad van Bochove is van de mensen van het eerste uur het langst betrokken geweest bij de Zoetermeerse wereldwinkel. Hij heeft ook nog een aantal jaren de wereldwinkels uit een deel van Zuid Holland vertegenwoordigd in de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels. In zijn periode vond men van gemeentewege dat de bus verwijderd moest worden uit de Dorpsstraat. Dat gebeurde ook en er werd een winkel ingericht in de voorkamer van Dorpsstraat 76. Oorspronkelijk was dit pand een monumentaal herenhuis, in de jaren vijftig en zestig deed het dienst als wijkgebouw van het Groene Kruis. Daarna was het 't onderkomen van wijkvereniging Dorp en rond 1975 trok ook de wereldwinkel er in, die daarvoor huur moest betalen aan de gemeente. In deze periode beschikte men ook nog over een bakfiets die omgebouwd kon worden tot kraam. Daarmee ging men in de diverse wijken van Zoetermeer actie voeren, informatie verstrekken en producten verkopen.

Jubilea

Het exploiteren van de winkel bracht ook kosten met zich mee. Wellicht ook daarom kwam er ook meer nadruk te liggen op de verkoop van producten en met een winkel in de Dorpsstraat was dit niet zo lastig. Natuurlijk kwamen in de beginperiode met name klanten artikelen kopen vanwege de doelstelling van de winkel, maar van lieverlee veranderde de samenstelling van het klantenbestand. Men begon ook meer aan de weg te timmeren. Getracht werd van het tienjarig bestaan in 1982 een feest te maken voor alle Zoetermeeders.

Er was een bijzondere muurschildering aangebracht op de muur van het huis aan het begin van de Stationsstraat. In de directe nabijheid had men ook kramen, tafels en stoelen geplaatst voor de ontvangst van belangstellenden. Het ontwerp van de muurschildering was van de Chileen KATA. Deze had al in 1979 voor de Hilversumse wereldwinkel een ontwerp gemaakt. Initiatiefnemer daarvoor bij de Hilversumse wereldwinkel was Koos Roos, een van de oprichters van de Zoetermeerse winkel. Het lustrum van 1992 staat in het teken van de verkoop van producten, met modeshows van kleding gemaakt in Derde Wereldlanden, een dansgroep uit Zuid Amerika en een optreden van een Indiase muziekgroep.

Vereniging

Vanaf het begin zijn er uitsluitend vrijwilligers actief in de wereldwinkel. In 1992 zijn dat er al meer dan vijftien en nu meer dan dertig. De organisatievorm is die van een vereniging, maar pas in 1989 gaat men naar notaris Hulsebosch om daar officieel het bestaan van de vereniging te laten vastleggen en de statuten te deponeren. De eerste stappen van de Zoetermeerse Wereldwinkel zijn gezet in 1970 of wellicht nog wel eerder door de actiegroep KIVAEVA. In 1972

MKZ

Voor bedrijven
en
particulieren

metaalbewerking

*MKZ Metaalbewerking B.V.
Industrieweg 21
2712 LA ZOETERMEER*

*Snijden, ponsen, zetten, lassen, draaien, frezen
Voor meer informatie www.mkz-metaalbewerking.nl*

TEL. 079-3416341

heeft men zich als vereniging aangemeld bij de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels. Dat jaar wordt dus aangehouden als het jaar van oprichting. In 2012 wordt het achtste lustrumgevierd, maar eigenlijk bestaat de winkel dus ten minste 42 jaar en behoort daarmee tot de oudste wereldwinkels in Nederland.

Opening van de nieuwe wereldwinkel aan de Dorpsstraat 107 door burgemeester Jan Waaijer in 2004. (Coll. Wereldwinkel Zoetermeer)

Groei

Door toenemende omzet groeide de winkel uit haar jasje en was de voorkamer van het herenhuis eigenlijk te klein voor alle activiteiten. Tegelijk liet de gemeente weten dat men in principe de huur op wilde zeggen, omdat het pand een andere bestemming zou krijgen.

In 2004 durfde de vereniging de stap te wagen naar een echte winkel. In juli 2004 opende burgemeester Waaijer de nieuwe winkel in de Dorpsstraat op nummer 107. De meer dan 35 vrijwilligers zetten hun beste beentje voor en hebben er een echte cadeauwinkel van gemaakt. De doelstelling is echter niet gewijzigd: Eerlijke handel. En dat betekent dat de winkel haar deuren kan sluiten als dat wereldwijd is gerealiseerd.

Bronnen:

Ad van Bochove, Gerard de Bruin, Niek Nieuwenhuijsen, Henk Roos.
Archief Wereldwinkel Zoetermeer

De wereldwinkel in 2012 heeft een frisse moderne uitstraling. (foto: R. Tousain)

Amerikaanse soldaten buiten militaire begraafplaatsen

Ton Vermeulen

Via de Oorlogsgravenstichting kregen we in 2009 te horen dat een Amerikaanse journalist naar Nederland kwam om graven uit de tweede wereldoorlog te bezoeken. We dachten, 'die geven we wat informatie en dat is het dan'. Maar niets was minder waar, deze Chris Dickon was echt geïnteresseerd en hij wilde een boek schrijven over de graven van soldaten die niet op militaire begraafplaatsen van de American Battle Monument Commission liggen. Want dat schijnt heel apart te zijn.

Nu hebben we in Zoetermeer zo een graf van John McCormick bij de Oude Kerk, naast de graven van Jacob van Rij, Jan Hoorn en Cees van Eerden, die allen de laatste dagen van de oorlog in 1945 tijdens vuurgevechten zijn omgekomen. Na de oorlog besloot de vader van John dat zijn zoon hier het beste op zijn plaats was en niet overgebracht zou worden naar een militaire begraafplaats, ondanks bezwaren van de Amerikaanse autoriteiten. Voormalig hoofd van het verzet, dhr J. Kentgens, beloofde samen met de Zoetermeerse bevolking altijd voor het graf te zullen zorgen.

Elk jaar gaat er op 4 mei 's avonds een herdenkingsstoet langs die graven voor de Oude Kerk, waar kinderen van de Prins Bernhardschool en scouting John McCormick speciale aandacht schenken aan deze gevallen. In 2005 is er in de Geerpolder, tegen de Meerpolderdijk, een plaquette onthuld op de plek waar McCormick met zijn maten en bommenwerper was neergestort.

Op 21 mei 2009 kwam Chris Dickon langs, een oudere man en gedreven journalist die bij radio/tv had gewerkt, boeken had gemaakt over minder bekende Amerikaanse geschiedenissen en een Emmy had gewonnen. We zijn met hem door de Dorpsstraat gelopen en het Wilhelminapark, ondertussen vertellend over de belevenissen van McCormick. Vervolgens vertrok hij met vele aantekeningen en beloften over informatie opsturen naar andere plaatsen in Europa.

Plotseling kreeg het project te maken met een serieuze terugslag. In juni 2009 verwoestte een felle brand in tien minuten tijd overdag het huis van Dickon in Virginia, met zijn twee katten en materiaal uit Europa. Hij herpakte zich snel met de woorden: 'We are okay, grieving for our two old cats, but otherwise well insured, surrounded by great family and friends, remembering my favorite axiom that problems are opportunities.'

Het boek is er uiteindelijk gekomen en verhaalt over die speciale oorlogsgraven over de hele wereld, van Rusland tot Spanje en van Libië tot de Pacific. Twee Nederlandse verhalen springen daar weer uit: een B-17 bommenwerper die neerstortte in Opijnen bij Utrecht en de tocht van John McCormick die niet meer terugkwam van een bombardementsvlucht op Northeim. Ook het opzetten van de militaire begraafplaats in Margraten komt aan de orde, in 1945 de grootste van de wereld met toen 19.000 graven en nu ruim 8.000 na herbegravingen. In Zoetermeer ligt één graf, een speciale voor 'Staff Sergeant John McCormick, age 23 of Scranton, Pennsylvania'.

Als u interesse heeft voor het goed geschreven 308 blz. tellende boek kunt u het vinden via het web: <http://theforeignburialofamericanwardead.com> . En u kunt het werk in de boekhandel bestellen: Dickon, C., *The Foreign Burial of American War Dead, a history.* (2011) ISBN 978-0-7864-4612-4. Het is zelfs als E-book verkrijgbaar: ISBN 978-0-7864-8501-7.

Herbegravenis van John McCormick bij de Oude Kerk in 1945. (Foto Persbureau Friezer, Den Haag)

De adverteerders en de hierna genoemde bedrijven maken met hun steun de activiteiten van Oud Soetermeer mogelijk.

Van As Makelaardij bv

www.van_as.nl

Bouwmarkt De Bouwhof

www.bouwhof.com

Cammeraat IJzerwaren

Eerste Stationsstr. 48, tel. (079) 316 37 31

Carrosseriefabriek Joost Lamboo bv

www.lamboos.nl

Het Fluitschip historisch onderzoeks-
en adviesbureau, www.fluitschip.nl

Henneken Radio en TV

www.radiohenneken.nl

Schoenen Van Veen

Dorpsstraat 83, tel. (079) 316 31 65

Personenvervoer Van der Slik

www.vanderslik.nl

Bode Scholten BV

www.bode-scholten.nl

Linthout Foto Video

www.fotolinthout.nl

Blomsma Print & Sign

www.blomsma.nl

Wilt u ook adverteren? Neem contact op met de penningmeester
dhr. L. Vlastra penningmeester@oudsoetermeer.nl of bel 06 26090299

Overtuig uw relaties met professioneel beeld: zakelijk portret, werkproces, natuur, producten en vastgoed. Eigen luchtfotografie-vergunning.

energie in beeld
ardito

Meer weten? Kijk op www.ardito.nl
Ardito Fotografie - 079-3436003
info@ardito.nl

VERENIGINGSNIEUWS

Van de voorzitter

't Seghen Waert' weer op de deurmat. Een moment waar ik altijd naar uitkijk, altijd weer nieuwsgierig naar de inhoud. Het verenigingsblad bestaat als sinds jaar en dag en diende primair om de leden te informeren over de activiteiten en plannen van het bestuur en de werkgroepen. In de huidige vorm is het blad daar minder geschikt voor. Het bestuur en de redactie hebben de ambitie om het blad verder te ontwikkelen naar een lokaal historisch tijdschrift. Om u toch over verenigingszaken te kunnen informeren treft u in het vervolg dit speciale katern aan. Het stelt ons in staat om zaken die de vereniging in de volle breedte raken onder de aandacht te brengen. Uiteraard kunt u ook informatie vinden op onze website www.oudsoetermeer.nl. Aan mij de eer om ieder kwartaal de eerste bladzijde te vullen.

De respons op de ledenraadpleging in het najaar was groot en ik wil dan ook iedereen die gereageerd heeft bedanken. Ik ben zeer verheugd dat een tiental leden zich aanmeldde om op enigerlei wijze een bijdrage te willen leveren aan activiteiten. Zij zullen binnenkort benaderd worden door het bestuur.

Wij hebben de ambitie om de vereniging te professionaliseren. De uitkomst van de ledenraadpleging is voor het bestuur richtinggevend. Onze inspanningen zullen zich richten op het verbeteren van de fysieke en digitale bereikbaarheid van de vereniging. Ons streven is dan ook een 'historisch trefpunt' te maken. Het moet een gebouw zijn dat fungeert als hart van de vereniging. Het moet een plek zijn waar men nagenoeg dagelijks terecht kan voor informatie. Het gebouw beschikt over onder andere een lees- en studiezaal en er worden producten van de vereniging verkocht. Er is flexibele vergader- en werkruimte voor de verschillende werkgroepen en commissies.

De toekomst van de vereniging maken we met elkaar. Het centrale thema voor de ontwikkeling is: 'samen verantwoordelijkheid nemen'.

We hebben iedereen nodig waarbij ik een beroep wil doen op ieders talenten en kwaliteiten. Met elkaar aan de slag om met plezier invulling te kunnen blijven geven aan de doelstelling van de vereniging. Ik heb er zin in!

Fred van Puffelen

Nieuwe leden

We heten de volgende nieuwe leden van harte welkom:

H. de Beer, Zoetermeer

F. Berkelaar, Gouda

D. van den Bosch, Zoetermeer

Th. van Deventer, Zoetermeer

P.A.M. Jansen, Zoetermeer

K. Roose, Zoetermeer

C.C. Tilburg-Jansen, Zoetermeer

Aanmelden als lid kan via onze website www.oudsoetermeer.nl of per post via Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer. Vermeld uw naam, adres en geboortedatum en of u zich opgeeft als lid, jeugdlid (tot 18 jaar) of gezinslid (tweede op hetzelfde adres).

Activiteiten

Voor alle activiteiten kunt u zich opgeven bij mevrouw F. Brandhorst, tel. (079) 351 70 47.

Maandag 12 maart 2012

Lezing over het boterdorp Zoetermeer en "de zuivel" als werkgever, door de heer Jan de Ruiters, oud directeur van Noordam Zuivelhandel, aangevuld met films en interviews. Als primeur voor het Historisch Genootschap wordt op deze avond door toneelspeler en verhalenverteller Sebastiaan Smits een eenakter opgevoerd. Hij speelt de rol van "een boter- kaas- en eierboer" uit Zoetermeer.

Locatie: 't Centrum', Frans Halsstraat 1, Zoetermeer, aanvang 20.00 uur.

Kosten: Euro 5,00, leden Euro 3,00.

Donderdag 12 april 2012

Museumbezoek en stadswandeling in Noordwijk en Noordwijk Binnen. We beginnen met een bezoek aan het museum, waar een nieuwe collectie tentoongesteld wordt. Na het museumbezoek wordt de lunch gebruikt aan de zee kant. Hierna gaan we naar Noordwijk Binnen voor een dorpswandeling. Vervoer per (eigen) auto. Aan de deelnemers wordt gevraagd of ze eventueel bereid zijn met de eigen auto naar Noordwijk te rijden. De vergoeding hiervoor is Euro 10,00 per auto. De rijder/rijdster haalt andere deelnemers op, maar men kan ook afspreken om vanuit de Dorpsstraat 7 te vertrekken om 9.30 uur. Lunch voor eigen rekening.

Kosten Euro 10,- , leden Euro 7.50 (inclusief de bijdrage voor de rit).

Woensdag 9 mei 2012

Koetstochten door de historische kern van Zoetermeer. Eén tocht gaat linksom, de andere rechtsom. Bij molen De Hoop wordt een kopje koffie gedronken. De start is om 13.30 uur en 15.30 uur. Vertrek vanaf 't Oude Huis, Dorpsstraat 7.
Kosten Euro 15.- , voor leden Euro 10.-

Woensdag 9 mei 2012

Ledenvergadering. Aanvang 20.00 uur.
Locatie: 't Centrum, Frans Halsstraat 1.

Zaterdag 16 juni 2012

De jaarlijkse fietstocht is dit jaar een verrassingstocht vanuit 't Oude Huis, Dorpsstraat 7. Vertrek om 9.30 uur.
Kosten Euro 6.- , voor leden Euro 4.- inclusief een kopje koffie met gebak.

Wandelen of fietsen door en rond het historische hart van Zoetermeer

Van april t/m oktober kunt u weer groepsgewijs kennis maken met de geschiedenis van Zoetermeer. De tochten staan onder leiding van een stadsgids en worden georganiseerd door Gilde Zoetermeer in samenwerking met Oud Soetermeer. Elke tocht begint (op een woensdag) in 't Oude Huis, Dorpsstraat 7
Nadere informatie vindt u op de website van het Historisch Genootschap:
www.oudsoetermeer.nl

Drs. Jan van der Spekprijs

Om de twee jaar reikt het Historisch Genootschap de drs. Jan van der Spekprijs uit aan een persoon of instelling die zich op bijzondere wijze heeft ingespannen voor het behoud van het cultureel-historisch erfgoed in Zoetermeer en omstreken. Vanaf 2002 is de prijs uitgereikt aan achtereenvolgens dhr. Van den Heuvel van boerderij Voorzorg aan de Voorweg, aan dhr. Sluiter (Dorpsstraat 111), aan de eigenaren van Huize Nabij aan de Stationsstraat en in 2009 aan mw. Koopmans (ambtenaar monumentenzorg). De Commissie Historisch Erfgoed is nu bezig om alle inzendingen voor de volgende uitreiking in mei te beoordelen. Mocht u vergeten zijn die ene geweldige persoon of instelling door te geven, dan kan dat nog binnen een week na het in de bus vallen van dit blad: che@oudsoetermeer.nl , of via de post: HGOS/CHE, Dorpsstraat 7, 2712 AB.

Open Monumentendag

Vanaf 1987 heeft de gemeente Zoetermeer samen met onze vereniging jaarlijks in september de Open Monumentendag georganiseerd. Door bezuinigingen kan het stadhuis nog slechts één keer in de twee jaar participeren. Oud Soetermeer wil deze traditie niet verloren laten gaan en in die tussenjaren de organisatie op zich nemen. Daarvoor zoeken we nog enkele mensen die mee willen denken en de handen willen laten wapperen, vooral vanaf begin mei en ook op de komende zaterdag 8 september 2012. Interesse? Geef u dan op via info@oudsoetermeer.nl (Ton Vermeulen).

WWW.PUBLICATIESOUDSOETERMEER.NL

Historisch Genootschap
Oud Soetermeer

[Home](#) | [Privacy](#) | [Disclaimer](#)

HOME PUBLICATIES BESTELLEN OVER ONS CONTACT MANDJE

Proeven van Zoetermeerse Zuivel

Zoetermeer was nog niet zo lang geleden vooral bekend vanwege haar zuivel. Meer dan 40 boterboeren brachten boter, kaas en eieren langs de deuren in de wijde omgeving. Grossiers als Noordam en de 'blauwe' en 'groene' Van der Spekken leverden aan hun detailhandelaren en instellingen. Brinkers en Nutricia waren landelijk en daarbuiten bekend om hun specialiteite...

Auteur: : Jan van der Velde e.a.
Verschenen in: : 2010
Omvang: : 48 pp. Illustraties deels in kleur
Prijs: : € 3,00

LEES VERDER BESTELLEN

1 2 3

NIEUWS

200 jaar boerderij Het Buitenbeest verschenen
Ter gelegenheid van Open Monumentendag verscheen dit boekje van 32 pagina's over... [Lees meer](#)

Publicatiesoudsoetermeer.nl online
Publicatiesoudsoetermeer.nl is een onderdeel van de historische vereniging van Z... [Lees meer](#)

LAATSTE PUBLICATIES

200 jaar boerderij Het Buitenbeest
Aan de Voorweg 93 staat een prachtige boerenhoeve, waar nog steeds de varkens het erf omwroeten, de kippen rondscharrelen en de pauwen hun veren laten zien. Hij is omringd door de oude Voorweg en de hoge flats van de wijk Meerzicht. [Lees verder >](#)

PUBLICATIE ZOEKEN

Specifieke publicatie zoeken:

Titel:

Auteur:

Periode: Tot:

Term:

ZOEKEN

Van Herwijnen Outdoor Store

*Dorpsstraat 66
anno 1908*

vrijtijdskleding
wandelschoenen
bergschoenen
tenten

*van
Herwijnen*

dartsport
schietsport
campingaz dealer
kampeerartikelen

Dorpsstraat 66 - Zoetermeer - Telefoon (079) 316 35 51 - www.herwijnenzoetermeer.nl